

Oznámenie o začatí verejných ex post konzultácií

Ministerstvo financií Slovenskej republiky oznamuje, že dňa 15. augusta 2023 začína verejné ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi k ex post hodnoteniu nasledujúcich regulácií v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „JM“):

Gestor právneho predpisu: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu: Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“)

Lokalizácia: § 69 ods. 14 písm. c) zákona o DPH a § 6 ods. 1 a 3 zákona o DPH v súvislosti s § 90 ods. 1 zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Špecifikácia:

- Internetový odkaz na ex ante štádium hodnoteného právneho predpisu:
-
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
-
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
-

Číslo regulácií: 1 a 2

Dôvod zaradenia do registra: JM 10.3 písm. d)

Stručný opis regulácií: Platiteľ dane z pridanej hodnoty je povinný oznámiť Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „Finančné riaditeľstvo“) čísla všetkých bankových účtov, ktoré bude využívať na príjem a odosielanie platieb za dodanie tovarov a služieb, ktoré sú predmetom dane podľa zákona o DPH. Následne bude možné uplatniť ručenie za daň v prípade, ak protihodnota za dodanie tovaru alebo služby síce bude uhradená na účet dodávateľa, avšak tento nebude zverejnený v zozname bankových účtov oznámených dodávateľom finančnej správe.

Znenie podnetov z podnikateľského prostredia:

Regulácia č. 1. Podľa zákona o DPH postačuje na aplikáciu inštitútu ručenia za daň stricto sensu okrem nezaplatenia dane uvedenej na faktúre dodávateľom naplnenie niektorej z domniek vedomosti odberateľa, prípadne preukázanie vedomosti odberateľa v čase vzniku daňovej povinnosti o tom, že dodávateľ predmetnú daň uvedenú na faktúre nezaplatí. Je však nevyhnutné dodať, že každý prípad si žiada individuálne posúdenie všetkých skutkových okolností. Vyvodenie ručenia za daň môže byť v niektorých situáciách problematické, nevynímajúc prípad týkajúci sa naplnenia novej domnienky, ak existujú jednoznačné dôkazy o opaku alebo iné rozhodujúce skutočnosti.

Regulácia č. 2. Podnikateľ - platiteľ DPH má od 15.11.2021 povinnosť bezodkladne nahlasovať Finančnej správe SR každý bankový účet, ktorý používa na podnikanie v súvislosti s DPH na

základe novely č. 408/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty (konkrétne ustanovenie § 6 zákona).

V zmysle § 6 ods. 1 predmetného zákona je platiteľ povinný oznámiť Finančnému riaditeľstvu SR každý vlastný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb alebo u zahraničného poskytovateľa platobných služieb, ktorý bude používať na podnikanie, ktorý je predmetom dane, a to bezodkladne odo dňa, keď sa stal platiteľom dane alebo odo dňa, keď si takýto bankový účet zriadil. Podľa § 6 ods. 3 je platiteľ povinný oznámiť aj akúkoľvek zmenu, doplnenie alebo zrušenie týkajúce sa bankového účtu.

CLR sa domnieva, že sa jedná o duplicitnú povinnosť pre podnikateľov, nakoľko povinnosť bánk oznamovať daňovému úradu čísla účtov podnikateľov už upravuje ustanovenie § 90 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov:

Túto oznamovaciu povinnosť pre podnikateľov v zmysle § 6 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty by bolo vhodné zrušiť, nakoľko takúto povinnosť mali podnikatelia aj v minulosti, avšak bola zrušená kvôli zníženiu administratívnej záťaže pre podnikateľské prostredie, pričom v roku 2021 bola zákonodarcom opätovne obnovená. Avšak s tým, že táto novšia právna úprava je ešte prísnejšia, ako tá pôvodná, nakoľko povinnosť oznámiť bankové účty vzniká podnikateľovi bezodkladne, nový účet môže používať až po jeho oznámení Finančnej správe SR, a zároveň mu hrozia aj vyššie sankcie za nedodržanie tejto povinnosti.

Termín ukončenia verejných konzultácií: 18. septembra 2023

Predbežný postoj gestora:

K regulácii č. 1: Kontrolné zistenia orgánov finančnej správy, ako aj zistenia v rámci analytickej činnosti Finančného riaditeľstva pritom preukázali rozsiahle zneužívanie skutočnosti, že v súvislosti s vykonávaním ekonomickej činnosti platiteľov dane nebola explicitne vyžadovaná existencia vlastného podnikateľského účtu platiteľa dane, čo v početných prípadoch spôsobovalo obchodovanie využívaním cudzích bankových účtov, na ktoré správca dane, napriek závažným kontrolným a iným zisteniam, nemal dosah. Z tohto dôvodu sa zaviedla povinnosť platiteľovi dane oznámiť (a v prípade zmeny aj aktualizovať) Finančnému riaditeľstvu každý vlastný bankový účet, ktorý bude používať na účely výkonu ekonomickej činnosti, ktorá je predmetom dane v tuzemsku. V tejto súvislosti sa taktiež ustanovilo, že ak odberateľ uhradil dodávateľovi, ktorý z dodania tovaru alebo služby alebo z prijatia platby pred ich dodaním nezaplatil daň, protihodnotu (alebo jej časť) na iný ako Finančnému riaditeľstvu oznámený bankový účet, ktorý bol v deň uskutočnenia platby zverejnený na webovom sídle Finančného riaditeľstva, predmetná skutočnosť bude zakladať právnu domnienku o tom, že odberateľ o nezaplatení dane, resp. jej časti dodávateľom v čase vzniku daňovej povinnosti vedel, vedieť mal alebo vedieť mohol. Následne, v prípade preukázania, že by išlo o podvodné nezaplatenie dane zo strany dodávateľa, môže byť voči takémuto odberateľovi uplatnený inštitút ručenia za daň podľa § 69 ods. 14 písm. c) zákona o DPH. Ustanovenie tejto domnienky, ktorú je potrebné vzhľadom na znenie § 69b zákona o DPH považovať za vyvrátiteľnú, sleduje predovšetkým efektívne plnenie si povinnosti platiteľov dane ustanovenej v § 6 zákona o DPH, spočívajúcej v oznamovaní všetkých bankových účtov používaných na podnikanie, ktoré je predmetom dane podľa tohto zákona. Prípadné uplatnenie ručenia zo strany orgánov finančnej správy je možné len po naplnení všetkých predpokladov striktne vymedzených zákonom o DPH.

K regulácii č. 2: Finančná správa evidovala približne 6 000 aktívnych daňových subjektov, pri ktorých správca dane nemal informácie o ich bankových účtoch. Pritom práve u týchto daňových subjektov sa akumulovali neprimerane vysoké daňové nedoplatky. Povinnosť pre platiteľov dane z pridanej hodnoty oznamovať finančnej správe čísla všetkých vlastných bankových účtov, ktoré používajú na vykonávanie ekonomickej činnosti, ktorá je predmetom

dane z pridanej hodnoty, sa zaviedla hlavne z dôvodu boja proti daňovým únikom a eliminácie daňových nedoplatkov.

Ministerstvo financií SR má za to, že dotknutá regulácia pomohla zvýšiť efektívnosť výkonu správy daní, najmä tým, že finančná správa číslami bankových účtov platiteľa disponuje výrazne skôr oproti právnej úprave v § 90 ods. 1 zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že nie každý podnikateľský účet je využívaný na ekonomickú činnosť predstavujúcu predmet dane v tuzemsku. Navyše reportované sú aj bankové účty vedených u zahraničných poskytovateľov platobných služieb. Eliminovali sa administratívne náklady správcu dane pri vyplácaní nadmerných odpočtov a zamedzilo sa situáciám, kedy boli nadmerné odpočty vyplácané na cudzie bankové účty alebo poštovým poukazom.

Opatrenia prispieva aj k zlepšeniu podnikateľského prostredia, keďže umožňuje lepšie preverenie obchodného partnera.

Verejnú ex post konzultáciu je možné vykonať formou dotazníka, ktorý je prílohou tohto oznámenia a je zverejnený na webovom sídle Ministerstva financií SR. Vyplnený dotazník zašlite na email expost.dph@mfsr.sk.

Kontaktná osoba: JUDr. Ján Dancák, expost.dph@mfsr.sk

02/59 58 34 95